

TEORIBOGIP NUTSERNEQARNERANIK ISORNARTORSIUINEQ

Allaaserinnittoq: Winnie Filemonsén

Bachelorprojekt, 20 ECTS

Denne opgave indeholder 47.990 tegn med mellemrum (eksklusiv forside, resuméer, Indholdsfortegnelse og bibliografi)

Vejleder: Marie Møller Udvang

Abstract

In 2017 the member of the Danish Parliament, Aaja Chemnitz Larsen, requested to the Minister of Transport, Ole Birk Olesen, that Teoribog for køreundervisningen i Grønland (the educational book for driving in Greenland) should be updated. The book was published in 1994 and updated in 2019. The reason why Aaja Chemnitz Larsen requested for an update was because, the old version could no longer be acquired. And there should be injunctions for the usage of the seatbelt, and furthermore, that the driver should not use a handheld cellphone while driving. Even though Aaja Chemnitz Larsen has received positive outcome from the Minister of Transport, there were still some dissatisfaction concerning the translation of the updated educational book of driving (teoribog).

According to Katharina Reiss, a translation criticism should be objective, and I used the translated version of the educational book for driving (teoribog), updated in 2019, for an objective criticism, and thus to find out if the book *is* up to date.

I compared the original text with the translated text and made some suggested solutions, to figure out if the educational book for driving (teoribog) is indeed up to date.

And additionally, I made a survey to find out which language the people prefer to read the book with, and which language they used during the exam.

After analyzing the educational book for driving (teoribog), was it evident that it is an informative type of text. I therefor analyzed the book of its correspondence with the syntactic precision, stylistic factors and semantic elements. And in addition to that I used Anne Schjoldager's Micro & Macrostrategic analysis.

I choose to do a comparison between the updated edition and the one from 1994, to figure out if the updated version appropriate for the today's society.

And the only differences are the added details, because the translator has only copied from the 1994 version, without making any corrections or changes. The Danish Road Traffic Authority has added a few descriptions of how the driver should be alert during driving, and how he or she should refrain from driving in the state of intoxication from alcohol or drugs.

Teoribog for køreundervisningen i Grønland is very essential of its own, because of the fact that it is the only educational book made for solely driving purposes. It is then very important for the book to be translated correctly

Resumé

Folketingsmedlem Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit sendt en anmodning til Folketingets Transportminister Ole Birk Olesen i 2017, angående opdateringen af Teoribog for køreundervisningen i Grønland udgivet i 1994, både på dansk og grønlandsk. I anmodningen skrev Aaja Chemnitz Larsen, at den gamle teoribog ikke længere kan erhverves, og at der skal være påbud for sikkerhedsselen og at føreren ikke må benytte håndholdt mobiltelefon under kørsel.

Og selvom Aaja Chemnitz Larsen fik positive resultater fra Transportministeren, var der stadigvæk utilfredsheder vedrørende oversættelsen af den opdateret teoribog.

Teoribogen var opdateret i 2019, og det er den udgave som jeg tager i udgangspunkt på oversættelseskritikken af Teoribog for køreundervisningen i Grønland.

Oversættelseskritikken skal gennemføres ifølge Katharina Reiss' objektive oversættelseskritiske undersøgelse, og dermed også undersøge om teoribogen er tilsvarende i dag.

For at finde ud af om teoribogen er tilsvarende, skal jeg lave sammenligninger af de originale tekster og oversættelser, og lave nogle løsningsforslag.

Derudover skal et spørgeskema som har i udgangspunkt i at finde ud af, af hvilken sprog borgerne brugt til at læse teoribogen med og hvilken sprog de anvendte i prøverne laves og analyseres.

Efter undersøgelsen af teoribogen var det tydeligt at bogen er en informativ teksttype, derfor arbejdede jeg videre for at finde ud af om oversættelsen af bogen er tilsvarende, i forhold til grammatik, syntaks, stilistisk korrespondens og semantik. Derudover benyttede jeg også Schjoldagers Mikro- Makrostrategi analyse.

Jeg brugte den 1994 udgave af Teoribog for køreundervisningen i Grønland for perspektivering, for at undersøge om den opdateret udgave er tilsvarende til samfundet i dag. Og de eneste forskelle er, at de kun har tilføjet nogle beskrivelser på den opdateret version. Oversætteren har kun kopieret ud fra den gamle udgave, uden at lave nogle rettelser eller ændringer.

Færdselsstyrelsen har tilføjet nogle beskrivelser om f.eks. hvordan bilisten skal være opmærksom under kørsel, og han/hun skal undlade at køre under påvirkning af bestemte midler.

Teoribog for køreundervisningen i Grønland er den eneste accepteret teoribog indenfor køreundervisningen i Grønland, og derfor er essentiel for alle de borgere som ønsker at få et kørekort. Derfor er det vigtigt at teoribogen skal være oversat på en korrekt måde for de grønlandsksproget borgere.

IMARISAA

Aallaqqaasiut	2
Sammissamut apeqqusiaq	3
<i>Apeqqutit akisassat</i>	3
Suleriusissaq	4
Katersat tunngaviusut	5
Teori	6
<i>Katharina Reiss</i>	
<i>“ Translation Criticism - The Potentials & Limitations ”</i>	6
Misissuineq	10
- <i>Apersuinermi akissutininik misissuineq</i>	18
- <i>Teoribogimik nutartikkamik nutaannginnermillu sanilliussineq</i>	22
Inerniliineq	27
Bibliography	30
Bilag	30

Aallaqqaasiut

Allaaserisami uani atuakkap *Teoribog for køreundervisningen i Grønland (2019)* kalaallisut nutserneqarnera misissorneqassaaq. Atuagaq Færdselsstyrelsimit nunatsinni politiit suleqatigalugit 1994-imi saqqummersinneqaqqaarpoq, 2019-imilu kingullermik nutarsarneqarluni.

Teoribog for køreundervisningen i Grønland, nunatsinni biiliniq aqqusinikkullu angallataasinnaasunik motorilinnik allanik ingerlatsisinnaanissamut tunngaviummik ilinniutitut atuagaavoq pingaaruteqarluinnartoq. Taamaattumillu kalaallisut atuartussanut paasiuminarlunilu nutserluagaanissaa aamma pingaaruteqarluinnarpoq. Tamannalu aamma uani allaaserisami teoribogimik atuareersimasut isumaat tunngavigalugit itisilerneqarluni isornartorsiorneqassaaq.

Teoribogip nutserneqarneranik isornartorsiuinissamik innuttaasut atuagaq kalaallisut nutserneqarnera pillugu isummertarnerisa soqutiginnilersippaannga. Inuit arlaqartut teoribogip kalaallisut nutserneqarsimanerata naapertuutinnginnera paasissaannginneralu oqaatiginikuuat, taamaattumillu innuttaasut ilaasa qallunaatuuanik atuarnissartik orniginarnerutillugulu ajornannginnerutittarpaat.

Sammissamut apeqqusiaq

Allaaserisami sammissamut biilnik ingerlatsinermi misilitsinnissamut atuakkap (Teoribog for køreundervisning I Grønland) kalaallisut nutserneqarnera naleqquttuunersoq apeqqusiarineqarpoq. Nalitsinnut naapertuunersoq allaaserisami misissorneqassalluni.

Apeqqutit akisassat

- Teoribogimik atuarnikut saqqummersitaq sorleq atuarusunnerusarpaat?
- Biilnik ingerlatsisinnaanissamut misilitsittut oqaatsit sorliit atorlugit misilitsikkajunnerusarpaat?
- Teoribogip nutserneqarnerata pitsaassusaa Færdselsstyrelsemiit misissorneqartarpa?

Suleriusissaq

Innuttaasut teoribogi qanoq paasisimaneraat paasiniallugu, kvantitativ-metode misissuinermit suleriusissatut pingaarnertut atorpeqassaaq. Kvantitativ-metode tassaavoq inunnik arlaqartunik apersuineq, assersuutigalugu apersuinermit immersugassat tunngavigalugit misissuineq, kvalitativ-metodelu inummik ataatsimik apersuinermit tunngaveqarluni. Misissuinermit apersuinermit immersugassaaq attaveqaqatigiinnermut nittartagaq – Facebook – atorlugu kikkunnut tamanut takuneqariaannangorlugu nassiussuunneqassaaq immersorneqarsinnaangorlunilu. Apeqqusialli kalaallisut allaqqaneri pillugit kalaallisut oqaasilinnut saaffiginnittuullutik.

Tamatuma saniatigut aamma voxpop atorpeqassaaq, tassa imaappoq inuit naapitat apersorlugit isumaat paasinierneqassapput, apersuinermitlu immersugassani apeqqutigineqartut apeqqutigineqassallutik.

Assersuutigalugu:

“Teoribog for køreundervisningen I Grønland atuareerpiuk?”

“Oqaatsit sorliit atorlugit atuarnikuuiuk?”

“Oqaatsit sorliit atorlugit misilitsippit?”

Taakkulu saniatigut aamma teoribogimit tigulaakkat marluk apeqqusiarineqassallutik.

Apeqqutit tamakkerlugit katersorneqareerpata, sammisamut apeqqusianut akissutinik nassuiaateqarsimanersut misissorneqassapput.

Tamatuma saniatigut allaaserisami Katharina Reiss-ip atuakkiaa *Translation Criticism – The Potentials & Limitation (1971)* aallaavigalugu suleriaaseqassaanga, nutsereriaaseq aammalu allaaserinneriaatsimut misissuinerit ingerlatissallugit.

Nutsikkanik tigulaarissaanga, oqaatsinullu aallaavigineqartunut sanilliuteriarlugit qanoq pitsaanerumik nutserneqarsinnaanerannik siunnersuusiortoqassalluni.

Katersat tunngaviusut

Teoribogen for køreundervisningen I Grønland (2019) qallunaatoortaa kalaallisoortaa pissarsiarineqassapput, ajornanngippallu aamma teoribogi nutarterneqanngitsoq pissarsiarineqassalluni. Taamaalinikkut nutserneqarnerisa allanngoriaateqarsimaneri aamma misissorneqarsinnaagamik, allannguuteqarsimanngippallu aamma Færdselsstyrelsimut politiinullu sooq nutsikkap nutarsarsimannginnera pillugu isornartorsiuisoqarsinnaalissalluni.

Teoribogen for køreundervisningen i Grønland qallunaatoortaa 69-inik qupperneqarpoq, kalaallisuunngortitarlu 80-inik qupperneqarluni.

Biilinik ingerlatsisinaanermut ilinniutitut atorpoq, biilip qanoq ingerlanneqarnissaanik, sunik atortoqarneranik taavalu inatsisit suut malillugit ingerlatsisoqarnissaanik imaqarpoq.

Tamatuma saniatigut aamma apersuinermi immersukkat voxpopillu ukiut suaassuserlu naapertorlugit misissorneqassapput, sanilliunneqarlutik katersorneqarlutillu.

Apersuinermi kalaallisut oqaasillit saaffigineqassapput, apeqqutillu assigiinngitsut arfineq-marluk apeqqutigineqassallutik.

Soorlu:

- Suaassuseq?
- Qassinik ukioqarpit?
- Teoribog for køreundervisningen i Grønland atuareerpiuk?
- Oqaatsit sorliit atorlugit atuarpiuk?
Tamatumalu ataani: Sooruna oqaatsit taakku atorlugit atuarit?
- Misilitsikkavit oqaatsit suut atorneqarpat?
Tamatumalu ataani: Sooq taakku oqaatsit atorneqarpat?
- Uuma nutserneqarnera qanoq ippa? -Derfor starter denne bog med, hvad man kunne kalde, Grundloven for al trafik -Taamaattumik atuagaq manna aallaqqaasigaavoq taaneqarsinnaasumik angallattunut tamanut Inatsisinik tunngaviusunik
Tamatumalu ataani: Sunartaa ajorpa?
- Uuma nutserneqarnera qanoq ippa? -Kør langs med lovens arm -Inatsisip talia atuarlugu ingerlagit
Tamatumalu ataani: Sunartaa ajorpa?

Teori

Misissuinermi Katharina Reiss *Translation Criticism – The Potentials & Limitation* (1971) pingaarnertut aallaavigineqassaaq, tassani *Teoribogen for køreundervisningen I Grønland* oqaatsit aallaavigineqartuniit (Source Language – SL) oqaatsinut saaffiginnittunut (Target Language – TL) nutserneqarnerata pitsaassussaa nalilersorneqassaaq. Tamatuma saniatigut aammalu Lis Holm *Oversættelsesteori og Praksis* (1994) aallaavigineqassallutik.

Minnerunngitsumillu Anne Schjoldager *Understanding Translation* (2008) mikro-, makrostrategi aallaavigalugit teoribogip toqqaannartumik, kukkusumik immaqaluunniit ajunngitsumik nutserneqarsimaneranik allaaserisami misissuisoqassaaq.

Atuakkat aallaavigineqartussat nutserinerinermi isornartorsiuinermut atorineqartarput, taamatullu aamma nutserneqartup kusanartumik naammaannartumilluunniit naammassineqarsimaneranut misissuinermi atorineqartarlutik.

Taamaammat allaaserisami atorineqarnissat pissusissamisuuginnarluni.

Katharina Reiss *Translation Criticism – The Potentials & Limitations*

Qulaani taaneqareersutut allaaserisami Katharina Reiss-ip atuakkiaa *Translation Criticism – The Potentials & Limitation* ukioq 1971-imi saqqummersoq Erroll F. Rhodes-imiillu tyskisuumiit tuluttuumut nutserneqarnikoq, pingaarnertut aallaavigineqassaaq.

Katharina Reiss Tysklandiminngaanneersuuvoq, Mainzimilu Johannes Gutenbergip ilisimatusarfiani kiisalu Heidelbergimi Ruprecht-Karlip ilisimatusarfiani ilinniarsimavoq, aammalu oqaasilerituutut nutserinerlu pillugu ilisimatusarnermi najoqqutarineqartartutut ilisimaneqarluarluni.

Reiss-ip atuakkiaata ullutsinni suli nutsikkanut isornartorsiuinermut misissuinernullu atorineqakkajuttarnera pillugu allaaserisami uani pingaarnertut aallaavigineqarnissaa pissusissamisoortutut isigiinnarpara.

Reiss-ip nutsikkat tunngavilimmik kinaassusilersuinngitsumillu isornartorsiorneqarnissaat (objektiv oversættelseskritik) oqariartuutigaa, imaanngilarmi nutsikkat nutsernerlutaaneri

pillugit taamaallaat isornartorsiuisoqassasoq, nutsigaalluartummi aamma sooq nutsigaalluarsimani pillugit erseqqissaasoqartariaqarpoq misissuisoqartariaqarlunilu.

Nutsernerlutap isornartorsiornerani isornartorsiuisup nutserisup oqaatsit toqqagai pillugit paasisaqarluarusukkuni nutsernerlutap suminngaanniit qanorlu aallaaveqarsimani ilisimaarisariaqarparaa, taamatullu aamma pitsaanerusumik nutserneqarsinnaanerani isornartorsiuisoq siunnersuusiussalluni.

Reiss-i naapertorlugu allaaserinnittariaatsit assigiinngillat, taamaattumillu ilitersuut naatsukullaliatut nutserneqartussaananani. Taamaattumik nutserisup aammalumi isornartorsiuisup allaaserisami suliamini allaaserinnittariaaseq suna atorneqarnersoq ilisimasariaqarparaa. Allaaserinnittariaatsit assigiinngitsut sisamaapput, tassaasut: informativ, ekspressiv, appellativ kiisalu audio-mediale.

Allatat paasisutissiisut (Informativ): Tassaavoq allaaserisaq paasisutissanik imalik, soorlu: aviisit, nutaarsiassat, ilitersuutit, nalunaarusiat, atuakkiat ilinniarnermi atugassat, ilisimatuutut allaatigisat il.il.

Paasisutissiisut attaveqatigiinnermik sunniuteqarluartumik eqqoqqissaartumillu suliaasarput, atuartussanullu paasinartunngortillugu sapinngisamillu pitsaasumik SL-imiit (Source Language) TL-imut (Target Language) nutserneqartussaallutik. Tamatumalu saniatigut aamma imarisai oqaaseqatigiit isumaat (semantik), oqaasilerineq (grammatik) oqaatsillu atorneqartut (stilistiske) tunngavigalugit nalilersorneqassallutik.

Allatat paasisutissiisut naleqquttumik nutserneqarnissaat oqaatsillu eqqortut atorneqarnissaat pingaaruteqarpoq, taamaasilluni nutsikkamik atuartup nammineq paasisinnaaniassammagu.

Misigissutsit aallaavigalugit allakkat (Ekspressiv): Tassaasinnaapput inummiit inummut allakkat. Tassani oqaatsit aallaavigineqartut (SL) (Source Language) qitiutinnissai eqqumaffigineqartariaqarput, atuartussallu paasisinnaasaannik aamma oqariartaatsit toqqaannartumik nutserneqartariaqartarlutik.

Misigissutsit aallaavigalugit allatat imarisaasa immikkuullarissusaat, ilusilersorneqarnera, oqaaseqatigiit isumaat (semantik) oqaasilerineq (grammatik) tunngavigalugit nalilersorneqartarput.

Allatat pilerilersitsisinnaasut (Appellativ): Tassaapput allatat atuartut eqqarsaataannik allannortitsisinnaasut pilerilersitsisinnaasullu.

Allakkat pilerilersitsisinnaasut tassaasinnaapput: ussasaarutit, sunniiniutit, quiasaarutiginninnerit, oqaluussissuteqarnerit il.il. Allaaserisamilu siunertarineqartoq tunngavigalugu nutserneqarnissaa Reiss-ip siunnersuutigaa, nutserisullu suliaakkiisummik paasinnissimanera aallaavigalugu nalilerneqassalluni.

Allaaserisat tusarnaarneqarsinnaanngorlugit sanaat (Audio-medial): Allaaserisat tusarnaarneqarsinnaanngorlugit sanaat tassaasinnaapput: erinarsuutit, isiginnaagassianut manuskripti, raatiu aammalu tv. Allaaserisat tusarnaagassiannngorlugit sanaat nutserernerisa kingorna sunniutaasa qanoq allannortigisimaneri tunngavigalugit nalilerneqartarput.

Nutsikkami allaasereriaaseq sorleq atorneqarsimanersoq paaseriaraanni, oqaasilerinermi misissuinerit aallartissinnaanngussapput. Oqaaseqatigiillu naapertorlugit oqaatsit atorneqartut naligisinnaasaannik ujarlerneq misissuinerlu ingerlanneqarsinnaalissalluni.

Oqaatsinik naligiimmik isumasiuineq (Semantisk ækvivalens):

Reiss naapertorlugu, allaaserisanik paasissutissiisunik suliaqarnermi oqaatsit isumaqartitat (konnotationer) taavalu oqaatsit assigiimmik oqaatigineqarlutillu allanneqartartut, kisiannili assigiinngitsunik isumaqarsinnaasut (homonymer) eqqortumik nutserneqarsimaneri misissorneqassapput.

Konnotationimut assersuutaasinnaasoq tassaavoq, qallunaat qimmitik naalakkaangata vovsemik taasarpaat, naalanngikkaangatalu køter-imik taasarlugit. Assigaa maani Kalaallit nunaanni qimminik ersigisaqarneq tunngavigalugu, qimmiaqqanik takugaangatta *avva*-mik taasarivut qimmillu inersimasut *qimmersuaq*.

Homonymimut *piumasaq* assersuutaasinnaavoq, qallunaatut nutserneqarsinnaagami: *ønske, vilje, krav, betingelse*.

Oqaatsinik qinerlerfissiat naapertuuttut (Leksikal adækvans):

Taaguutit, oqariartaatsit ikinngutaasuusaartullu "*falske venner*" eqqortumik nutserneqarsimanersut aamma misissorneqassapput. Assersuutigalugu Iisimatusarfik taaguutaavoq, taamaammallu akuerisatut taaguutaa atornagu nutserneqarsinnaanani, soorlu

Winnie Filemonsén

Bachelorprojekt, 20 ECTS

Afdeling for Oversættelse og Tolkning

Vejleder: Marie M. Udvang

qallunaatut Universitetet af Grønland imaluunniit tuluttut Greenland's University. Ilisimatusarfiup kalaallisut taaguuteqarnera assigalugu qallunaatut tuluttullu aamma akuerisaasumik aalajangersimasumik taaguuteqarput, tassa Grønlands Universitet tuluttullu University of Greenland.

Oqariartaatsini "*palasip tungaanna*" assersuutigineqarsinnaavoq. Kulturi ileqqullu peqqutaallutik qallunaatut nassuiaasernagu nutsinnaraluaaraanni paasiuminaalaassaaq, tassami nutserneqarsinnaagami "*mod præsten*" immaqaluunniit "*kun præstens vej*".

Ikinngutaasuusaartuni (*falske venner*) oqaatsinik assigiinngitsuni marlunni, oqaatsit imminnut eqqaanarsinnaasut tamarmilli allatut isumallit pineqarput. Naak qallunaatuumiit kalaallisut nutserinermi tamanna qaqutigooruartaq, kisianni tuluttut qallunaatullu atorsinnaavoq. Aqqaluk Lynge Egedep nutserisutut oqalutsitullu ilinniarnikup ilinniartitsisuunikullu ilinniarnitsinni assersuutiginiuusaa tuluttut oqaaseq *mundane* kalaallisut nutseraanni *ulluinnarpalaartoq*, qallunaatut *mondæn*-iusinnaanngilaq, tassami *mondæn* kalaallisuunngortillugu tassaavoq *akimarpaluttoq*.

Eqqortumik oqaasilerineq (Grammatisk korrekthed):

Reiss naapertorlugu eqqortumik oqaasilerinermi saaffigisap allannikkut, oqaaseqatigiinnik tulleriaarinikkut uiguutilerinerullu tungaatigut sungiusimasani tunngavigalugit nutsigaq qanoq imaqarnersoq paasissagaa pisariaqarpoq. Tassa imaappoq, nutsigaq atuartussamut sutigut tamatigut tigussaasariaqarpoq paasissaallunilu. Nutserisup oqaaseqatigiit kukkusumik tulleriaarsimappagit imaluunniit uiguutit kukkusut atorsimappagit atuartaq paatsoortinneqarsinnaavoq, immaqaluunniit paasissutissanik kukkusunik tunineqarluni. Tamanna ingalassimatinniarlugu eqqortumik naapertuuttumillu oqaasilerinissaq pingaaruteqarpoq.

Oqaatsit atorneqartut naapertuunnerat (Stilistisk korrespondence):

Reiss-ip eqqaavaattaaq, nutsigassami oqaatsit atorneqartut qaffasissusaat nutsikkamut aamma naapertuunnissaa. Tassa imaappoq Aningaasaqarnermut Inatsit nutserneqartussanngorpat, taava suliaqarfimmi oqaatsit (fagsprog) atorneqassapput. Nutsigassarli inuup nammineq inummut allamut allagarippagu, oqaatsit ulluinnarsiutit atorneqassapput.

Misissuineq

Teoribog for køreundervisningen i Grønland biilnik ingerlatsisinnanissamut misilitsinermi pingaarnertut tunngavigineqartarpoq. Angallannermilu qanoq periuseqarnissamik, biilip paarinissaanik eqqumaffigisassanillu assiginngitsunik paasissutissanik imaqarpoq. Tamannalu tunngavigalugu allaaserinneriaatsimi paasissutissiisuulluni (informativ tekstype). Nutsikkanik isornartorsiuinermi nutserinermilu oqaasilerinermi immikkoortut (lingvistiske elementer) suut eqqumaffigineqarnissai pingaaruteqarpoq.

Teoribogip aallaqqaasiutaani immikkoortumi siullermi qallunaatuumiit kalaallisut nutserneqarnerata pitsaassusaa erserpoq.

Tigulaarineq 1, qupp 5.	
Qallunaatut allanneqarnera	Kalaallisut nutserneqarnera
For at blive en god bilist er det nødvendigt at have kendskab til den del af færdselsloven, som omfatter køreregler, førerens og ejerens pligter og ansvar samt om det mest nødvendige om bilens indretning og virkemåde og endelige hensyn til andre trafikanter.	Biilnik atuilluarniaraanni pisariaqarpoq aqqusinermi biilernermi inatsisip ilaanut biilernermi maleruagassanut, ingerlatsisup piginnittullu pisussaaffiitut akisussaaffiinullu kiisalu biilip aaqqissuussaanera atorsinnaassusialu pillugit pisariaqarnerpaanut kiisalu naggataagut angallattunik allanik innimiginninnissamut tunngasunut ilisimasaqarneq
Nutserneqarneranut siunnersuut	
Biilnik ingerlatsilluarniaraanni angallannermi inatsimmi biilernermit maleruagassamiittumik ingerlatsisup piginnittullu pisussaaffii akisussaaffiilu pillugit aamma biilip aaqqissuussaaneranut atorsinnaassusaanullu pingaarutillit pillugit kiisalu angallattunik allanik innimiginninnissamut tunngasunik ilisimasaqarnissaq pisariaqarpoq	

Immikkoortortami tigulaakkami nutserisup toqqaannartumik nutserisimanera maluginiarneqarsinnaavoq. Tassani oqaaseqatigiit tulleriaarneri qallunaatut kalaallisullu

assigiittut takuneqarsinnaagami, tassa imaappoq qallunaat oqaaseqatigiinnik tulleriissaareriaasiat uani immikkoortumi atorneqarluni.

Kalaallisut oqaaseqatigiit tulleriaarnerini SOV - subjekt, objekt, verb (susooq, susaq, oqaluut) - atorneqartarput.

Qallunaatullu oqaaseqatigiit tulleriaarnerini SVO – subjekt, verb, objekt (susooq, oqaluut, susaq) – atorneqartarluni.

Kalaallisut oqaaseq -poq atorlugu uiguuserneqarsimagaangat, oqaaseq taanna oqaluutinngortarpoq. Uanilu nutsikkami uiguut aneq “*pisariaqarpoq*” immikkoortumi kingullertut inissimasussaagalarluni siulliit ilaannut inissinneqarsimasooq takuneqarsinnaavoq, taamaattumillu nutserisup toqqaannartumik nutserisimanera erserluni.

Katharina Reiss-ip atuakkiaani lingvistiske elementer ataani leksikal adækvans naapertorlugu taaguusersuineq aallaavigissagaanni, taaguutit atorneqartut arlaqalaartut, soorlu “*biilernermit maleruagassat*”, “*ingerlatsisooq*”, “*piginnittoq*” aammalu “*angallattut allat*” ajunngitsumik atorneqaralarput, kisianni taaguut ataaseq pingaaruteqarluinnartoq, “*færdelsloven*” “*biilernermit inatsit*”-mik nutserneqarsimavoq, naak taaguut “*aqqusinermit angallannermit inatsit*” atortussaagalarlugu. Tamassumunnga pissutaavoq *færdsel* kalaallisut isumaqarami *angallanneq*.

Nutserisup *kiisalu* atortorujussuugaa maluginiarneqarsinnaavoq, *kiisalu* siullesq *aammalu*-mik taarserneqarsinnaavoq, aappaalu atatiinnarlugu *naggataagut* peerlugu. Tassami *kiisalu*-mik allareernerup kingorna oqaatsip tulliani *naggataagut* atornissaa pisariaqanngilaq *kiisalu* allanneqareermat.

Anne Schjoldagerip atuakkiaani *Understanding Translation* 2008-imi saqqummersumi Makro aamma Mikrostrategi aallaavigissagaanni (67-87), Teoribogip nutserneqarnera *source-text oriented makrostrategi*-uvoq, tassa aallaavittut allaaserisaq tunngavigeqqissaarlugu nutsigaavoq allannguuteqarpiannngitsumik. Allaaserisami makrostrategi *source-text oriented*-iugaangat mikrostrategimi atorneqakkajuttartut tassaapput:

- Toqqaannartumik nuussineq “*direct transfer*”, tassa nutsigassamiit oqaaseqatigiinnik allanngortitsinngiivilluni nutsikkamut nuussineq. (93)

- Kalkering “*calque*”, tassa allaaserisap nutsigassatut aallaavigineqartup ilusaa allanngortinnagu nutsikkamut nuussineq. Soorlu qallunaatut oqaaseqatigiit tulleriissaarneri maleqqissaarlugit kalaallisut oqaaseqatigiiliorneq (S-V-O aamma S-O-V). (94)
- Toqqaannartumik nutserineq “*direct translation*”, nutsigassaq torrutiinnarlugu toqqaannartumik nutserineq. (95)

Tigulaakkamilu uani nutserisup toqqaannartumik nuussisimanagera, kalkeringimik atuisimanagera aammalu toqqaannartumik nutserisimanagera takuneqarsinnaavoq. Toqqaannartumik nuussinermut “*For at blive en god bilist er det nødvendigt*” aamma “*Biilnik atuilluarniaraanni pisariaqarpoq*” nutserisup allanngortitsinani kalaallisuunngortitsisimanageranut assersuutaasinnaapput, saniatigullu nutserisup toqqaannaq nutserisimanageranut assersuutitut aamma takussutissaapput.

Oqaluutip annerup “*pisariaqarpoq*” oqaaseqatigiinni siullersaat ilaaniilluni inissisimanagera kalkeringimut assersuutaalluarsimavoq, tassanimi nutserisup qallunaatoortaata ilusaa kalaallisut nutserinermi allanngortissimanngilaa nuuginnarsimallugulu.

Tigulaarineq 2, qupp 6.	
Qallunaatut allanneqarnera	Kalaallisut nutserneqarnera
Derfor starter denne bog med, hvad man kunne kalde, Grundloven for al trafik.	Taamaattumik atuagaq manna aallaqqaasigaavoq taaneqarsinnaasumik angallattunut tamanut Inatsisunik tunngaviusunik.
Nutserneqarneranut siunnersuut	
Taamaattumik atuagaq una angallattunut tamanut Inatsimmik tunngaviusumik taaneqarsinnaasumik aallaqqaasigaavoq.	

Tigulaarinerup aappaani nutserisup toqqaannartumik nutserisimanagera aamma maluginiarneqarsinnaavoq. Tigulaarinermi siullermisut nutserisup oqaluut anneq “*aallaqqaasigaavoq*” kingulliusussaagaluaq siulliit ilaannut inississimavaa. Taamatullu aamma toqqaannaq nutserneqarsimanagera oqaaseqatigiillu tulleriiaarnerisa naleqqussarneqarsimannginnerat aamma erserluni.

Atuakkap aallartinneraniilli takuneqarsinnaalereerpoq nutserisup SL (Source Language) aallaaviginerugaa, naak Katharina Reiss naapertorlugu allaaserisanik paasissutissiisunik nutserinermi atuartussap allaaserisamik paasinninnissaa anguniarlugu TL (Target Language) aallaavigineqartussaagaluartoq.

“Grundloven” ataasersiutaavoq taamaattumik “*Inatsisinik tunngaviusunik*” nutserneqarnissaa naapertuunnani, kisiannili nutseqqinnerani “*Inatsimmik tunngaviusumik*”-mut allanngortinneqarpoq.

Schjoldagerip atuakkiaa naapertorlugu, nutsikkami aallaavik tunngavigeqqissaarneqarnera ersippoq (source-text oriented makrostrategi). Tamassumunnga toqqaannartumik nutserisoqarsimanera nuussisoqarsimanageralu pissutaavoq. Toqqaannartumik nuussinermut (direct transfer) “*Taamaattumik atuagaq manna aallaqqaasigaavoq*” assersuutaasinnaavoq, taamatullu kalkeringimut (nutsigassap ilusaa allanngortinnagu nuussinermut) aamma assersuutaalluarsinnaalluni. Oqaluut kingullerpaatut inissinneqartussaq siulliit ilaannut inissinneqarsimavoq, qallunaatullu ilusaa (S-V-O) (susooq, oqaluut, susaq) allanngortinnagu kalaallisuumut nuunneqarsimalluni.

Nutserisup toqqaannartumik nutserisimanera tigulaakkami takuneqarsinnaavoq, tassami kalaallisuumngortitaq tamakkerlugu toqqaannartumik nutsigaavoq, nutsikkap ilusaa ilanngullugu kalaallisut tulluussaasoqarsimanagerani. Nutserisup qallunaatut iluserineqartoq ataqqivallaarpaa saaffigisassani puigorlugit, tamannalu oqaatsimiit oqaatsimut nutserinermik kinguneqarpoq.

Qupperneq 6-imi assip ataatingaani “§22-mi allassimapput, taakkulu ima oqarput” allaqqavoq, allataanera tunngavigalugu *oqarput*-mik allanneq naapertuutinngilaq, allakkanimmi allaaserisanilu oqaatsit *allaqqasarput*. *akornuserneqaraniluunniit* allannerlunneqarsimavoq, oqaatsimi “*akornuserneqaraniluunniit*” kukkuneq aappalaartumik qalipaateqarpoq. Oqaaseq *akornuserneqaraniluunniit*-mik allaqqasussaagaluarpog.

Tigulaarineq 3, qupp 7.	
Qallunaatut allanneqarnera	Kalaallisut nutserneqarnera
<p>Man kan hjælpe – tage hensyn til – ved at undgå at tilstå andre ved at køre med passende lav hastighed i vådt føre. Man kan tage hensyn – hjælpe andre – ved ikke at bringe dem i situationer, som kan indebære fare eller ulempe.</p> <p>I det hele taget give en hjælpende hånd, hvor det er nødvendigt for at få trafikken til at glide bedre.</p> <p>Dette kræver selvfølgelig, at man ser, at der er nogle, der skal hjælpes</p>	<p>Allat ikiorneqassapput – mianersuunneqassapput – masattukkut biilernermi naapertuuttumik sukkassuseqarnikkut allat serpalinnaveersaarnersigut.</p> <p>Mianersuussisoqarsinnaavoq – allanik ikiuisoqarsinnaavoq – ulorianartorsionertalinnik imaluunniit akornusersuinertalinnik atugaqartitsinaveersaarnikkut.</p> <p>Pisariaqalerfiit tamaasa ingerlaarneq akornusersorneqaqqunagu ikiuiniarneqartariaqarpoq.</p> <p>Taamaaliornissami soorunami ikiortarialinnik takunneqqaarnissaq pisariaqarpoq.</p>
Nutserneqarneranut siunnersuut	
<p>Masattukkut biilernermi naapertuuttumik sukkassuseqarnikkut allat serpalinnaveersaarnersigut ikiuisoqassaaq – mianersuussisoqassaaq.</p> <p>Ulorianartorsionertitsinaveersaarnikkut akornusersuinaveersaarnikkullu allanik mianersuussisoqarsinnaavoq – ikiuisoqarsinnaavoq.</p> <p>Tamakkiisumik oqaatigalugu angallannerup ajornaatsumik ingerlanneqarnissaa anguniarlugu ikiuigit.</p> <p>Taamaaliornermi ikiortarialinnik eqqummaariffiginninnissat aamma pisariaqarpoq.</p>	

Tigulaarinerup pingajuanni nutserisup oqaaseqatigiit sungaartumik nalunaaqutsikkat paatsoorsimarpasippai. Uanimi ikiuinissaq pineqarami, qanorlu angallannerup ajornaquteqanngitsumik ingerlaarnissaanut pingaaruteqartiginersaq eqqaaneqarluni. *Pisariaqalerfik* pineqartuugaluarpat *nødstilfælde*-mik allaqqasoqassagalarpoq.

Katharina Reiss Lis Holm-ilu naapertorlugit nutsigassap suliarinnginnerani sumut tunnganersoq oqaatsillu qanoq isumaqarnersut paaseqqaarlugit nutserinissaq pisariaqarpoq, taamaasilluni atuartussaq paasissutissanik eqqunngitsunik tunineqannginnerussammat.

Tigulaarinermi nutserisup oqaaseqatigiinnik tulleriiaarinerata kalaallisut naapertuutinnginnera aamma takuneqarsinnaavoq. Tigulaarineq siulleg, aappaa pingajuallu eqqarsaatigissagaanni, qallunaatoortaata ilusaanut allannguuteqarani nutserisimavoq. Katharina Reiss naapertorlugu nutsikkamik atuartussat saaffigineqartullu paasisinnaasaannik eqqortumik nutserisoqarnissaq pisariaqarpoq, ingammik allaaserisani paasissutissiisuni. Taamaattoqanngippammi atuartup paasinngitsoorsinnaavaa paasissutissanilluunniit eqqunngitsunik tunineqarluni. Taamaattumik nutsigassap aallartinnginnerani suussusaa, sunik imaqarnera qanorlu nutserinnaanerani eqqarsaatersuuteqaaqqaarnissaq aamma pisariaqarpoq.

Oqaaseqatigiit tulleriiaarnerisa aaqqinneranni oqaaseq *atugaqartitsinaveersaarnikkut* oqaaseqatigiinnullu tulluarunnaarpoq pisariaarullunilu, taamaattumillu peerneqarluni.

Schjoldager atuakkiaa *Understanding Translation (2008)* aallaavigissagaanni, tigulaakkap nutserneqarnerani mikrostrategit atorneqartut tassaapput: toqqaannartumik nutserineq (*direct translation*) aammalu oqaatsimik aallaavigisami allaqqanngitsumik ilanngussineq (*addition*). Toqqaannartumik nutserisimanermut “*Man kan hjælpe – tage hensyn til*” aammalu “*Allat ikiorneqassapput – mianersuunneqassapput*” assersuutaalluarsinnaapput. Oqaluutip oqaaseqatigiit aallartinneranni allanneqarsimanagera takuneqarsinnaavoq, tamannalu kalaallisut oqaaseqatigiinnik tulleriissaareriaaseq malillugu naapertuunnani. Toqqaannartumik nutserinermi oqaaseqatigiinnik tulleriissaarinerup eqqunngitsumik atorneqarneranik kinguneqarsinnaavoq. Oqaaseq “*pisariaqalerfiit*” oqaatsimik ilanngussinertut assersuutaasinnaavoq. Qallunaatoortaaniami ikiuinissap angallannerup ajornaatsumik ingerlanissaanut pisariaqarnera oqariartuutigineqarpoq, oqaaserli *pisariaqarpoq* atorneqartariaqarnani oqaaseqatigiinni ersereerami pisariaqartoq. Taamaattumik siunnersuutitut nutserinermi mikrostrategi naapertorlugu oqaatsimik peersineq (*deletion*) atorneqarluni. Tamatuma saniatigut tigulaagaq *source-text oriented makrostrategi*-uvoq, tassa aallaavik tunngavigalugu nutsigaalluni. Uani nutserisup nutsigassatut aallaavigisani aamma ataqqivallaarsimavaa, taamaattoqarnermilu innuttaasut saaffigisarluunniit paatsoortinneqarsinnaavoq.

Tigulaarineq 4, kal. qupp. 43; qall. qupp. 37	
Qallunaatut allanneqarnera	Kalaallisut nutserneqarnera
Kørende skal holde så langt til højre, som omstændighederne, herunder hensyn til andre trafikanter, tillader det.	Qamutiniq ingerlasut pissutsit naapertuutigalugit aqqusinermilu ingerlasut allat saniatigut eqqarsaatigalugit sapinngisamik talerpiup tungaatigut ingerlanissapput, tillader det.
Nutserneqarneranut siunnersuut	
Aqqusinermi ingerlasut allat eqqarsaatigalugit, biiliniq ingerlatsisut sapinngisamik talerpiup tungaatigut ingerlassapput.	

Reiss atuakkiaani lingvistiske elementer ataani oqaatsit atorineqartut naapertuuttuunersut aallaavigissagaanni nutsigaq ulluinnarsiorpalluppallaarpoq. Ulluinnarsiorpalaarneranut oqaaseq “naapertuutigalugit” immikkut maluginiagassaasinnaavoq.

Oqaaseq “naapertuutigalugit” kalaallisut nutsernerani pisariaqanngikkaluarpoq, tassami qallunaatoortaani allaqqannginnami, taamatullu aamma oqaaseqatigiinnut paatsiveerussaasutut inissisimalluni.

Oqaatsimi “ingerlanissapput” aappalaartumik nalunaaqutsersimasumi, biiliniq ingerlatsisut talerpiup tungaatigut ingerlanissaminnik misiliinissaannik oqariartuuteqarnera malunnarpoq. Naak qallunaatoortaani “skal holde” allaqqagaluartoq. Taamatut nutserisoqarsimatillugu saaffigisat paatsoortinneqarnissaat qaninnerusarpoq, tassami qulaani tigulaarinerup pingajuata misissorneqarnerani eqqaaneqareersutut, Katharina Reiss aammalu Lis Holm naapertorlugit nutsigassamik paasinninnissaq pisariaqarpoq.

Oqaaseq kalaallisuumut nutserneqanngitsoorsimasoq imaluunniit peerneqanngitsoorsimasoq “tillader det” kukkuneruvoq, ilimanolunilu nutserisup immaqaluunniit kukkunerisuiisup arajutsisimagaa.

Nutserisup oqaaseqatigiiliornera ajunngilaq oqaluut siullertut inissisimanani kingullertut inissisimammat.

Schjoldager aallaavigalugu uani *target-text oriented makrostrategi* atorineqarpoq, tassa nutsernerani atuartussat saaffigisallu eqqarsaatigineqarnerusimapput.

Target-text oriented makrostrategi-mi mikrostrategit ator neqakkajuttartut tassaapput:

- Oblique translation tassaasoq - isummamiit isummamut nutserineq.
- Explication - oqaatsinik paasinarsaaneq.
- Paraphrase - nutsigassatut aallaavigisaq paasinarsarlugu oqaaseqatigiinnik allatut nutserineq.
- Condensation - nutsikkap isumaanik allanngortitsilluni nutserineq.
- Adaptation - nutsikkamik naleqqussaaneq.
- Addition - oqaatsimik ilanngussineq.
- Substitution - oqaatsimik taarsiineq.
- Deletion - oqaatsimik peersineq.
- Permutation - nutsikkami oqaatsinik pinnguarnermi naleqqussaaneq.

Tigulaakkami uani mikrostrategit adaptation (*naleqqussaaneq*), addition (*oqaatsimik ilanngussineq*) aammalu direct transfer (*toqqaannartumik nuussineq*) ator neqarput.

Nutserisup qallunaatuumiit kalaallisut nutserinermi oqaaseqatigiit eqqortumik tulleriissaarsimavai, tassa oqaluut kingullertut inissillugu, taamaattumillu *adaptation* atorsimallugu.

Oqaatsimik ilanngussinermi (*addition*) oqaaseq *ingerlaniassapput* assersuutaasinnaavoq.

Tassami tigulaakkap qallunaatoortaani oqaluut “*at prøve*” ator neqannginnami, uanilu oqaatsimi biilnik ingerlatsisut sapinngisamik aqquserngup talerpiata tungaatigut ingerlanissartik misilissagaat pineqarpassilluni, naak qallunaatoortaani biilnik ingerlatsisut sapinngisamik aqquserngup talerpiata tungaatigut ingerlanissaat pineqartoq.

Tigulaakkami oqaaseq “*tillader det*” nutsigassamiit nutsikkamut toqqaannartumik nuunneqarsimavoq (*direct transfer*). Oqaaseq qallunaatuumiit kalaallisuumut nutserneqarsimangilaq, kukkunertullu aamma immaqa taaneqarsinnaalluni.

Tigulaarineq 5, kal. qupp. 57; qall. qupp. 50	
Qallunaatut allanneqarnera	Kalaallisut nutserneqarnera
Kør langs med lovens arm!	Inatsisip talia atuarlugu ingerlagit!
Nutserneqarneranut siunnersuut	
Politiip usserarnera malillugu ingerlagit!	

Katharina Reiss-ip atuakkiaani leksikal adækvans ataani oqariartaatsit nutserneqartarneri eqqaaneqarput. Reiss-imi naapertorlugu oqaatsimi allami oqariartaatsit oqaatsimut allamut toqqaannaq nutseraanni paasiuminaallisinnaavoq isumaarullunilu.

Soorlu uani “*Kør langs med lovens arm*” atorneqarpoq, kalaallisullu naligisaanik oqariartaaseqarnani, taamaattumik suna pineqarnerisooq paaseriarlugu oqaatsip naleqquttumik nutsernissaa pisariaqarpoq.

Uani qulliit angallannermi najoqqutassat atorsinnaanngippata, politiip usserarluni angallannermik najoqqutassiinissaa, angallattuniillu usseraanerata qanoq malinneqarnissaa pineqarpoq. Tamannalu aallaavigalugu “*politiip usserarnera malillugu ingerlagit!*” nutserneqarnissaanut siunnersuutitut atorneqarluni.

Schjodagerip atuakkiaa *Understanding Translation (2008)* naapertorlugu uani *source-text oriented makrostrategi* atorneqarpoq. Tamassumunnga qallunaatoortaata aallaavigneqarpallaarnera pissutaavoq.

Tigulaakkami mikrostrategi *direct translation*, tassa toqqaannartumik nutserineq atorneqarpoq. Qallunaatut oqariartaaserineqartoq “*Kør langs med lovens arm*” kalaallisut toqqaannarpallaartumik nutserneqarnerata paasiuminaallitippaa, tamannalu toqqaannaq nutserinerup kingunerisinnaavaa.

Apersuinermi akissutininik misissuineq

Facebook aqutugalugu apersuinermi immersugassaq atorlugu misissuinermi inuit 22-t akipput. Taakkunanilu arnat aqqaneq-marluullutik angutillu qulit. Akisuni angutaanerusut 40 missaani ukiullit kalaallisut atuarsimanerminnik misilitsissimanerminnillu kalaaliunertik tunngavilersuutigikkajuttarpat.

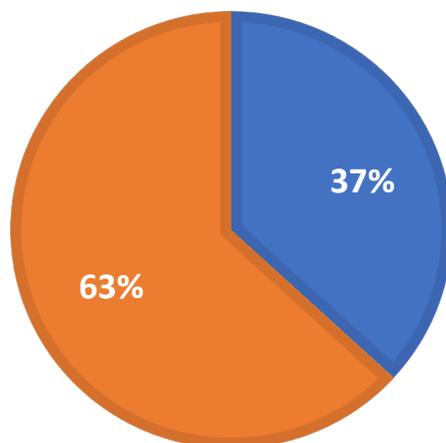
Apersuinermi immersugassamik immersuisut amerlanerit 20 missaanni ukioqarput, amerlanerillu *Teoribog for køreundervisningen I Grønland* atuarsimallugu, tassa imaappoq akisuni 90,91%-iisa atuarsimavaat 9,09%-illu atuarsimanagu.

Apeqquut 1: Oqaatsit sorliit atorlugit Teoribogi atuarpiuk?

Inunnit 19-inik akineqarpoq, akissutillu procentinngorlugit ima isikkoqarlutik:

OQAATSIT SORLIIT ATORLUGIT TEORIBOGI ATUARPIUK?

■ Kal. ■ Qall.

Tamatuma saniatigut aamma oqaatsit taakku atorlugit sooq atuarsimanersut apeqqusiorpunga. Akissuteqartuniillu aqqarnek marluk qallunaatoortaata kalaallisoortaanut naleqqiullugu atuarniarnissaa ajornannginnerutissimavaat, pingasut kalaallisut ajornannginnerutillugu, marluk kalaaliunertik pillugu kalaallisut atuarsimavaat marlullu qallunaatoortaa pigineqarmat toqqarsimallugu.

Uani misissuinermit innuttaasunit Teoribogi sorleq atuarneqarnerusimanersoq erserpoq. Akissuteqartut amerlanerit qallunaatoortaa paasiuminartinnerusimavaat atuaruminartillugulu, naak kalaallisut paasisinnaagaluarlutik atuarsinnaagaluarlutillu.

Kalaallit Nunaanni politiinut misilitsittut teoribogimik kalaallisut qallunaatulluunniit atuarsimanerisa malunnaateqartarnerat apeqqutigineqarpoq.

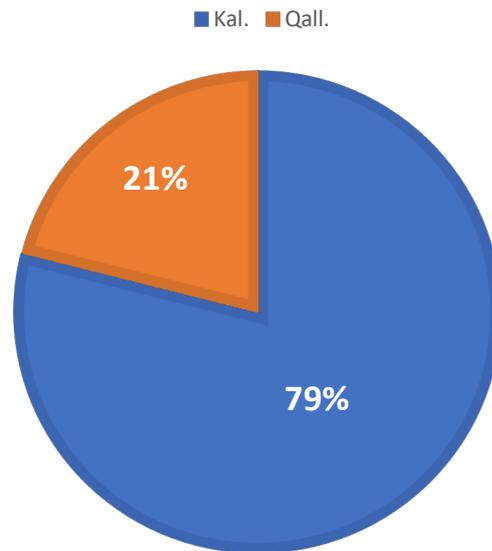
“Aap, inuppassuit kalaallisut atuarsimasut, qallunaatut oqaatsit tungaatigut akunnattuulaartarput. Taamaalinermilu aaqqiissutissanik allanik nassaarniartoqartarpoq.”

Politiassistenti Morten Mandrup akivoq.

Apeqqut 2: Oqaatsit sorliit atorlugit misilitsippit?

Tassani inuit 19-init aamma akisimapput, procentinngorlugillu ima isikkoqarlutik:

OQAATSIT SORLIIT ATORLUGIT MISILITSIPPIT

Naak apeqqutinik immersuisut amerlanerit qallunaatut atuarusunnersaraluartut uani misilitsinnermi oqaatsit atorneqartartut kalaallisuukkajunnerusarneri erserpoq.

Morten Mandrup-illi misilitsinnerit qallunaatut ingerlanneqakkajuttartut oqaatigaa. Tassa imaappoq, misilitsinnerit 90%-iisa missaat qallunaatut ingerlanneqartarput, kalaallisullu 10%-iullutik, naak imatut tigussaasunik kisitsiseqanngikkaluartoq.

Apeqqutip saniatigut oqaatsit taakku sooq atorneqarsimanersut apeqqutigigakku, akisut arfineq-marluk misilitsiffitik kalaaliunerarpaat, taamaattumillu misilitsinneq kalaallisut ingerlassimallugu. Sisamat misilitsinnerup kalaallisut ingerlanneqarneranut kalaaliunertik tunngavilersuutigaat, pingasulli qallunaatut ajornannginnerutissimagamikku qallunaatut misilitsikkusussimallutik, kiisalu akisup ataatsip misilitsiffini qallunaatut oqaaseqarmat qallunaatut misilitsissimalluni.

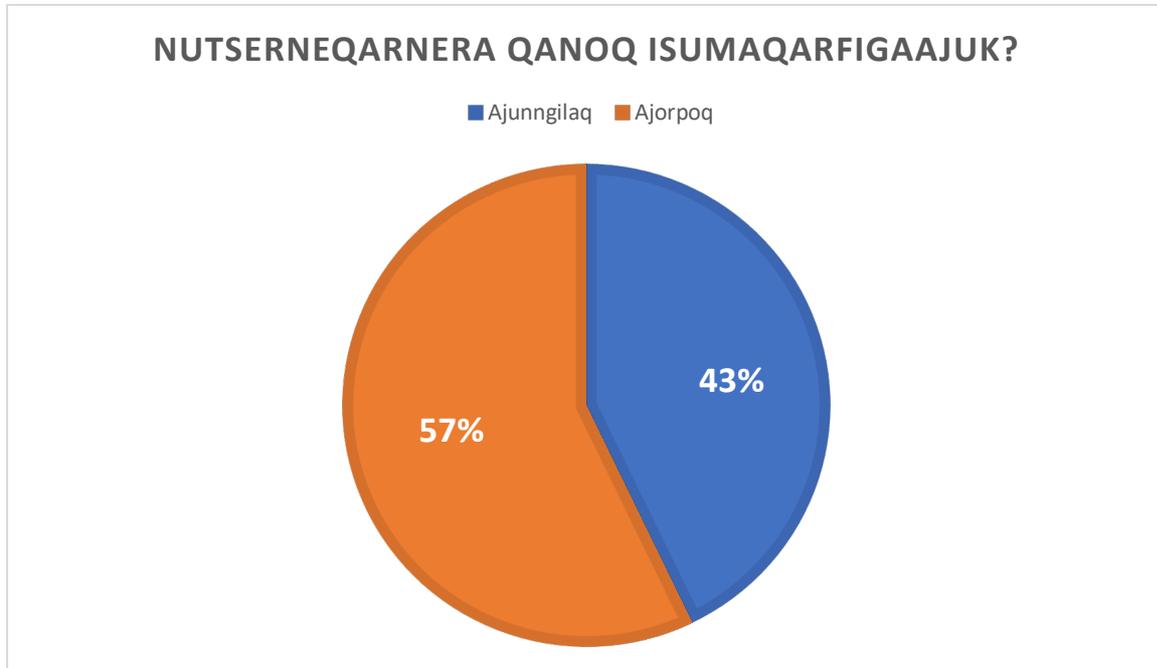
Taamaakkaluartorli politiassistenti Morten Mandrup-i naapertorlugu misilitsittut amerlanerit misilitsinnerup qallunaatut ingerlanissaa namminneq piumasarisarpaat, immersuisulli akissutaat aallaavigalugit inuup misilitsiffigisap sumiuunera, kalaaliunera qallunaajuneraluunniit apeqqutaasarpog.

Apeqqut 3: Uuma nutserneqarnera qanoq isumaqarfigaajuk?

-Derfor starter denne bog med, hvad man kunne kalde, Grundloven for al trafik.

-Taamaattumik atuagaq manna aallaqqaasigaavoq taaneqarsinnaasumik angallattunut tamanut Inatsisinik tunngaviusunik.

Apeqquummi tassani akisut 21-t procentinngorlugit ima isikkoqarput:

Naak immersuisut amerlanerit nutserneqarnerata toqqaannarpallaarnera, paasissaannginnera oqaaseqatigiillu tulleriiaarnerisa naapertuutinnginnerat pillugit isornartorsiugaluartut, immersuisut affangajaasa nutsernera ajorinngilaat.

Katharina Reiss-ili naapertorlugu allaaserisanik paasissutissiisunik nutserinermi nutsikkanillu misissuinermi eqqortumik oqaasilerinissaq, oqaaseqatigiit isumaasa misissornissaat oqaatsillu eqqortumik atorneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tamatumalu saniatigut aamma oqaaseqatigiit tulleriissaarnerisa eqqortumik inissisimanissaat aamma pisariaqarluni. Assersuutigalugu uani:

-Taamaattumik atuagaq manna aallaqqaasigaavoq taaneqarsinnaasumik angallattunut tamanut Inatsisinik tunngaviusunik.

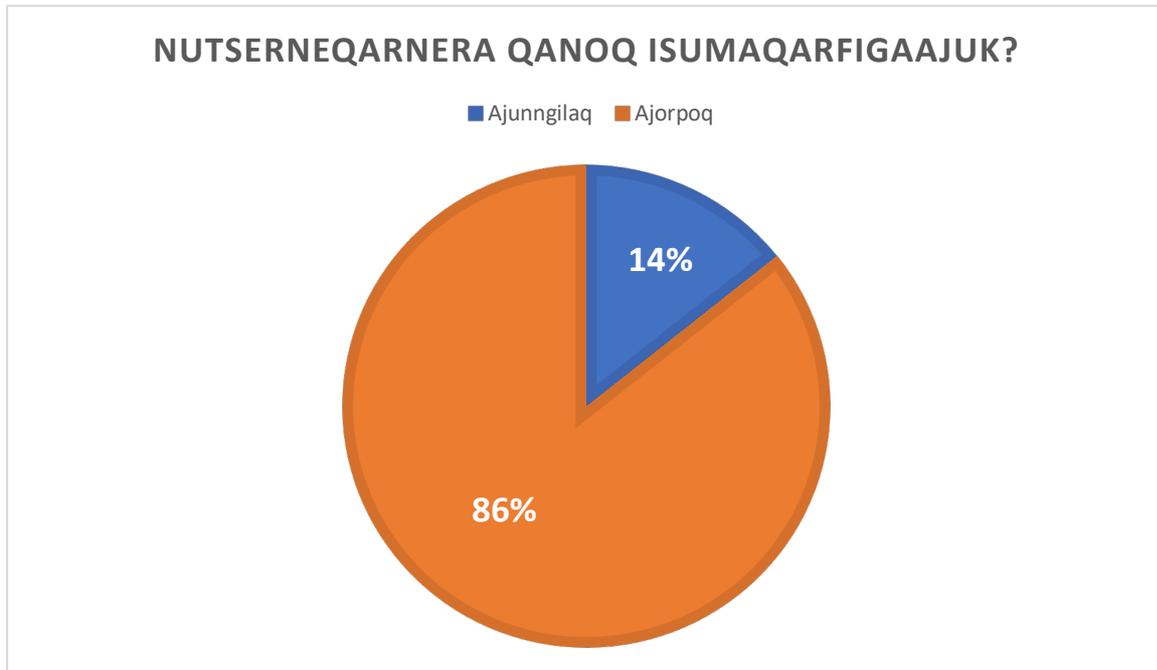
Oqaluut anneq “aallaqqaasigaavoq” siulliit ilaannut inissinneqarsimavoq naak kingulliusussaagaluartuq. Tamatuma takutiinnarpaa nutserisup qallunaatut oqaaseqatigiit tulleriiaarneqarneri maliinnaqarsimasut, naak naapertuutinngikkaluartuq.

Apeqquut 4: Uuma nutserneqarnera qanoq isumaqarfigaajuk?

-Kør langs med lovens arm!

-Inatsisip talia atuarlugu ingerlagit!

Apeqquummi akisut 21-t procentinngorlugit ima isikkoqarput:

Tassa imaappoq apeqqutinik immersuisut amerlanerit pineqartup nutserneqarnera naapertuussorinngilaat, oqaaseqaatini *“inatsisip talia”* kalaallisut oqariartaasiunngitsoq oqaatiginiarneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu Katharina Reiss naapertorlugu ikinngutaasuusaartut (falske venner) eqqumaffiginiarneqartariaqarput, tassami nunarsuarmioqativut tamarmik immikkut oqaatsiminni oqariartaaseqaramik, oqaatsini allani paasissaanngissinnaasunik. Uani piorsarsimassuseq ileqqullu aallaaviukkajunnerusarput, tamannalu tunngavigalugu oqariartaatsip isumaanut naleqquttumik nassaanngikkaanni oqaatsimut allamut nutsernissaa pisariulaarsinnaavoq.

Teoribogimik nutartikkamik nutaannginnermillu sanilliussineq

Teoribog for køreundervisningen i Grønland 1994-imi siullermeerluni saqqummerpoq, 2017- imilu nutarterneqarnissaa Aaja Chemnitz Larsenimit Folketingimi Angallannermut, Sanaartornermut Inissiaqarnermullu Ministerimut, Ole Birk Olesenimut (Liberal Alliance) piumasarineqarluni. Tamatumunnga Kalaallit Nunaanni biilnik ingerlatitsisinnaanermut ilinniutip 1994-imi saqqummersup ullutsinnut naleqqukkunnaarsimanera peqqutaavoq.

Uanili saqqummersitamit siullermiit nutartikkamut sanilliullugu suut allannguutaasimanersut tigulaarinikkut misissorneqassapput.

Tigulaarineq 1, saqqa	
Saqqummersitaq siulleq	Nutartigaq
Kalaallit Nunaanni biilnik ingerlatsisinnanermut ilinniut	Teoribog for køreundervisningen i Grønland

Saqqummersitami siullermi saqqaata kalaallisut nutserneqarsimagaluartoq, nutarternerni saqqaata kalaallisuumiit qallunaatut atuakkap aqqa atorneqaannarsimasoq takuneqarsinnaavoq. Naak nutartikkap saqqaani Teoribog for køreundervisningen i Grønland-imik allaqqagaluartoq quppernermi siullermi Kalaallit Nunaanni biilnik ingerlatsisinnanermut ilinniummik allaqqavoq.

Tigulaarineq 2, qupp 7.	
Saqqummersitaq siulleq qallunaatoortoq	Nutartigaq qallunaatoortoq
En god motorfører ved hele tiden, om der kører nogen bagved, ved siderne og selvfølgelig foran ens bil	En god bilist ved hele tiden, om der kører nogen bagved, ved siderne og selvfølgelig foran ens bil. Det er særlig vigtigt, at man orienterer sig i spejle og ved hoveddrejning inden ændring af placering i forbindelse med f.eks. svingning eller vognbaneskift, men man skal også huske ofte at orientere sig i spejlene ved ligeud kørsel. Man skal fx være opmærksom på, om der kommer et udrykningskøretøj (politi, brandbil eller ambulance), også bagfra, idet man skal holde vejen åben for udrykningskøretøjer, så de hurtigt kan komme frem.
Saqqummersitaq siulleq kalaallisoortoq	Nutartigaq kalaallisoortoq
Motorilinnik ingerlatsisup pikkorissup ilisimajuarpaa kingunermini, sanimini	Biilnik ingerlatsisuuusup pikkorissup ilisimajuartarpaa kingunermini, sanimini

<p>illugiinni soorunalumi siornatungimini allanik ingerlaartoqarnersoq.</p>	<p>illugiinni soorunalumi siornatungimini allanik ingerlaartoqarnersoq. Pingaarlunnarpoq sangulernermi tarrarsuutit atorlugit niaqqunilu sangutillugu imaluunnit aqqummit allamut nuunnermi misissorluaqqaarnissaq, siumuinnarlu ingerlagaanni tarrarsuutit atorlugit misissuiarnissaq. Eqqumaffigineqassapput upalungaarsimanermi angallatit (politiit, qatserisartut imaluunniit napparsimasunik angallatit) aamma kingunermit aggersut, tamakku ingerlaannarnissaat anguniarlugu aqqutissiuilluartariaqarputit.</p>
---	--

Tigulaarinninnermi uani titarnerit siulliit naggatip tungaanoortut kalaallisut aammalumi qallunaatut assigiittut takuneqarsinnaapput, tassa titarnerit taakku siulliit *“motorfører”* *“bilist”* aammalu *“motorilinnik ingerlatsisup”* *“biilinnik ingerlatsisup”* eqqaassanngikkaanni nutarterneqarsimannngillat, oqaaseqatigiillu tullerriaarneqarnerisa kalaallisuumut tulluarsarneqarsimannnginneri maluginiarneqarsinnaallutik.

Taamaakkaluartorli nutarterneqarnerani ilaneqarsimasoq takuneqarsinnaavoq, tassani allanik ingerlaartoqarneranik, sangulernermi, aqqusinnermut allamut nuulernermi siumuinnarlu ingerlanermi qanoq suullu eqqumaffiginissai sukumiinerusumik allaaserineqarput.

Uani tigulaakkami nutserisup naapertuunnerusumik nutserisimanissaanik periarfissarisimagaluaraa takuneqarsinnaavoq, ullutsinnullu tulluussarnerullugu.

Tigulaarineq 3, qall. qupp. 48 & 50; kal. qupp. 59-60 & 57-58	
Saqqumersitaq siulleq qallunaatoortoq	Nutartigaq qallunaatoortoq
<p style="text-align: center;">Kør langs med lovens arm!</p> <p>Når politimanden vil skifte trafikstrømmen, skal han række den ene arm i vejret, medens den anden stadig er vandret udstrakt. Den stilling svarer til lyssignalets gule lys.</p>	<p style="text-align: center;">Kør langs med lovens arm!</p> <p>Når politimanden vil skifte trafikstrømmen, skal han række den ene arm i vejret, medens den anden stadig er vandret udstrakt. Den stilling svarer til lyssignalets gule lys.</p>

<p>Når krydset er ryddet for trafik, drejer politimanden sin krop mod den færdselsretning, der lige har haft “grønt lys” og vinker trafikken, der nu må køre, frem med håndbevægelser.</p> <p>Først da må trafikken køre frem “langs lovens arm”.</p> <p>Den trafik, der nu kan se enten politimandens bryst eller ryg, skal holde tilbage.</p> <p>Denne stilling svarer til rødt lys i lyssignalet.</p> <p>Kør ikke på tværs af lovens arm.</p>	<p>Når krydset er ryddet for trafik, drejer politimanden sin krop mod den færdselsretning, der lige har haft “grønt lys” og vinker trafikken, der nu må køre, frem med håndbevægelser.</p> <p>Først da må trafikken køre frem “langs lovens arm”.</p> <p>Den trafik, der nu kan se enten politimandens bryst eller ryg, skal holde tilbage.</p> <p>Denne stilling svarer til rødt lys i lyssignalet.</p> <p>Kør ikke på tværs af lovens arm.</p>
<p>Saqqummersitaq siulleq kalaallisoortoq</p>	<p>Nutartigaq kalaallisoortoq</p>
<p>Inatsisip talia atuarlugu ingerlagit!</p> <p>Politiip angallattut siunnerfiat allannortinnialeruniuk talimi illua qummut siaassavaa aappaa narlortillugu siaarsimajuartillugu.</p> <p>Inissisimaneq taanna qullerni kalerrisaarutini qaamarngup sungaartup assigaa.</p> <p>Aqqusernit paarlaannerat sueruppat, politiip timini angallattunut “qullermik qorsummik” usserarfigeqqammikkaminut saatissavaa angallattullu maanna ingerlaartussat assannik usserarnikkut siumut ingerlalersissallugit.</p> <p>Aatsaat taamaalippat angallattut siumut aallassapput “inatsisip talia atuarlugu”</p> <p>Angallattut maanna politiip sakiaanic qatigaanilluunniit isigisaqarsinnaalersut tunuarsimaassapput.</p>	<p>Inatsisip talia atuarlugu ingerlagit!</p> <p>Politiip angallattut siunnerfiat allannortinnialeruniuk talimi illua qummut siaassavaa aappaa narlortillugu siaarsimajuartillugu.</p> <p>Inissisimaneq taanna qullerni kalerrisaarutini qaamarngup sungaartup assigaa.</p> <p>Aqqusernit paarlaannerat sueruppat, politiip timini angallattunut “qullermik qorsummik” usserarfigeqqammikkaminut saatissavaa angallattullu maanna ingerlaartussat assannik usserarnikkut siumut ingerlalersissallugit.</p> <p>Aatsaat taamaalippat angallattut siumut aallassapput “inatsisip talia atuarlugu”</p> <p>Angallattut maanna politiip sakiaanic qatigaanilluunniit isigisaqarsinnaalersut tunuarsimaassapput.</p>

Inissisimanagerup taassuma qullerni kalerrisaarutini qaamaneq aappalaartoq assigaa. Inatsisip talia paarlallugu ingerlaqinak.	Nissisimanagerup taassuma qullerni kalerrisaarutini qaamaneq aappalaartoq assigaa. Inatsisip talia paarlallugu ingerlaqinak.
---	--

Tigulaarinerup pingajuanni qallunaatut aammalumi kalaallisut allannguisoqarsimannginnera takuneqarsinnaavoq. Uani nutserisup “*inatsisip talia*” kalaallisut naapertuunnerusumik innutaasunullu paasinarnerusumik nutsernissaanut periarfissaqaraluarpoq.

Taamaakkaluartorli saqqummersitamit siullermiit allannguinngiivilluni nuussisimavoq. Nutartikkami titarnerit kingulliit sisamat aallaqqaataanni nutserisup allannerluisimanagera takuneqarsinnaavoq, tassa “*inissisimanagerup*”-mik allaqqasussaagaluaq “*nissisimanagerup*”-mik allassimagamiuk.

Tigulaakkat pingasuusut nutserinermi pitsaassutsimik imatorsuaq misissuisoqarsimannginneranik ersersitsipput. Tassami nutartikkami kalaallisoortumi kukkuneqarpoq oqaaseqatigiillu kalaallisut naapertuutinngitsumik tulleriissaarneqarsimallutik.

Pitsaassutsimik misissuisoqartarneq, kina nutserisuusimanagersoq nutserisorlu ilinniarsimanagersoq pillugit Angallannermut Aqutsisoqarfimmut (Færdselestyrelsen) politiinullu apeqquteqaraluarpunga akineqanngitsunilli.

Inerniliineq

Uani allaaserisami atuakkap *Teoribog for køreundervisningen i Grønland (2019)* nutserneqarnerata pitsaassusaa misissorneqarpoq.

Tamatuma ataani ukua sammisamut apeqqusiarineqarlutik:

1. Teoribogip ullutsinnut naleqqusarlugu naapertuuttumik nutsigaava?
2. Teoribogimik atuarnikut saqqummersitaq sorleq atuarusunnerusarpaat?
3. Biiliniq ingerlatsisinnaanissamut misilitsittut oqaatsit sorliit atorlugit misilitsikkajunnerusarpat?
4. Teoribogip nutserneqarnerata pitsaassusaa Færdselsstyrelsemiit misissorneqartarpa?

Apeqqut siulleg:

Sanilliusinermi misissuinikkut nutserisup teoribogimit saqqummersitamit siullermit iluamik allaannguuteqarsimannginneratigut atuakkap suli ullutsinnut naleqqusartariaqarnera erserpoq, tassa nalitsinnut naleqqusarlugu naapertuuttumik nutserneqarnissaa suli pisariaqarpoq.

Taamaakkaluartorli teoribogi nutartigaq ullutsinnut naleqquttunik assigiinngitsutigut assersuutinik nassuiagaasersugaavoq.

Apeqqutip aappaa:

Apersuinerma akissutinik misissuininni innutaasut amerlanerit teoribogi qallunaatut oqaatsit atorlugit atuarsimagaat paasivara. Tassami akisut 63%-ii qallunaatut atuarsimapput, 37%-illu kalaallisut atuarsimallutik, taakkunanilu aqqaneq-marluk qallunaatut atuarnissartik ajornannginnerutissimallugu.

Apeqqutit pingajuat:

Taamaakkaluartorli 79%-it kalaallisut misilitsissimanerminnik akissuteqarput, naak politiassistenti Morten Mandrup apersorneqarnermini qallunaatut misilitsittartut amerlaneruneranik oqariartuuteqaraluartoq.

Apeqqutit sisamaat:

Misissuinerma nalaani Færdselsstyrelsimiit nutsikkat pitsaassusaasa misissorneqartarnerat politiinut Færdselsstyrelsimullu apeqqutigigaluarpakka, akineqarnangali. Taamaakkaluartorli nutsikkanik isornartorsiunerup nalaani pitsaassuseq anguniarlugu misissuisoqarsimannginnera erserpoq, tassami nutsikkani oqaaseqatigiit tulleriissaarneqarneri

naappertuuttumik inissisimangillat, oqaatsit ator neqartut ulluinnarsiutaavallaalertarput kiisalu allannerluinerit oqaasilerinerullu tungaatigut kukkunerit maliginiarneqarsinnaallutik.

Tamatuma saniatigut Katharina Reiss naapertorlugu nutserinermi isornartorsiueriaatsit ator neqartartut najoqqutarineqarput.

Reiss-ip atuakkiamini nutserinermut kinaassusersiunngitsumik tunngavilimmillu isornartorsiueq pingaartippaa.

Tassa imaappoq, nutsigaq isornartorsiorniaaraanni sukkuq qanorlu kukkusimaneq takuneqarsinnaasariaqarpoq, aaqqiissutitullu siunnersuusiorluni. Tamatuma saniatigut Reiss naapertorlugu nutsikkami allaaserinneriaaseq (teksttype) sorliunersoq, nutserinermilu oqaatsit suut ator neqarsimaneq (lingvistiske elementer) paaseqqaarlugit aatsaat isornartorsiuisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut isornartorsiuilernerimi nutsikkap saaffiginnittunut naleqqussagaanersoq aamma immikkut maluginiarneqartariaqarpoq. Aammalu paasinnittaatsit kinaassutsillu assigiinngissusaat pingaartillugu ilisimaaralugulu isornartorsiuisoqartariaqarpoq.

Naggataagullu nutsikkamik tunngavilimmik isornartorsiuinermi nammineq nutserinerup tungaatigut suut kukkusuunersut torrallataanersulluunniit pillugit isummersinnaaneq aamma pingaaruteqarpoq (Reiss 114).

Teoribog for køreundervisningen i Grønland misissornerani paasissutissiisumik allaaserinnittariaaseq (informativ teksttype) ator neqartoq paasivara. Uanilu oqaatsit ator neqartut qaffasissusaasa aammalu oqaasilerinerup naapertuuttumik ator neqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tamatumalu saniatigut aamma imarisaa tamakkerlugu saaffigisallu oqaatsit sungiusimasaat atorlugit nutserneqarnissaa pisariaqarpoq. Atuartussammi oqaatsit paasisinnaanngippagit allagaq/nutsigaq paasisinnaannginnamiuk.

Teoribogip nutserneqarnerani oqaaseqatigiit eqqunngitsumik tulleriaarneqarsimapput, tamatumalu atuakkap paasissaavallaannginneranik kinguneqarpoq, oqaasilerinerit eqqunngitsut oqaatsillu allannerluttuukkat aamma maluginiarneqarsinnaapput, oqaatsillu ator neqartut ulluinnarsiorpaluppallaalertarlutik. Atuakkap nutserneqarnerani aallaavigisaq (SL) tunngavigineqarpallaarpoq, tamannalu pillugu saaffigisanut atuaruminaassinnaalluni paasiuminaassinnaallunilu. Tamakkulu aallaavigalugit Reiss tunngavigalugu *Teoribog for køreundervisningen i Grønland* naapertuutinngitsumik nutsigaalluni.

Teoribogi saaffiginnittunut naleqqusagaalluni allangortinneqarnikuunngilaq, aallaavittulli allaaserisaq tunngavigeqqissaarlugu allataalluni.

Nutserisup nutsereriaasia paasinnittaasaalu uani misissuineri inissaqartinniarsaraakk, kisiannili oqaaseqatigiinnik tulleriissaareriaaseq teoribogimi nutserisup atugaa kalaallisut naapertuutinnginnera toqqaannarlu nutserisimanera maluginiarpara. Oqaluutit oqaaseqatigiit aallartinnerani allaqqasarput, tamannalu kalaallisut oqaaseqatigiinnik tulleriisaarinerup tungaatigut eqqortuugani, tassami oqaatsit assigiinngilluinnartut immikkullu malittarisassallit uani pineqarmata.

Reiss naapertorlugu tunngavilimmik isornartorsiuisimanera iluamik akineqarsinnaanngilaq, tassami naak nutserisup nutsereriaaserisaa ataqqigaluarlugu, nutserineri eqqunngitsuusorisakka sooq eqqunngitsuunerinik tunngavilersuivunga, aaqqiissutissanillu siunnersuusiurlunga.

Tamatumalu saniatigut aamma Anne Schjoldagerip atuakkiaani *Understanding Translation (2008)* tunngavigalugu mikro aamma makrostrategi atorlugit nutsikkamik misissuillunga.

Sanilliussinermi Teoribogi siulleq *Kalaallit Nunaanni biilnik ingerlatitsisinnaanermut ilinniut (1994)* atorneqarpoq, nutserinikkullu ullutsinnut naleqquttunngorlugu allannguuteqarsimanera misissorneqarluni.

Bibliography

- Bjørnum, S. (2012). *Grønlandsk Grammatik*. Viborg: Forlaget Atuagkat.
- Christensen, L. H., & Christensen, R. Z. (2016). *Dansk Grammatik*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Reiss, K. (2000). *Translation Criticism - The Potentials and Limitations: Categories and Criteria for Translation Quality Assessment*. Routledge.
- Holm, L. (1994). *Oversættelsesteori og Praksis*. Systime.
- Schjoldager, A., Gottlieb, H., & Klitgård, I. (2008). *Understanding Translation*. Hans Reitzels Forlag.
- Færdselsstyrelsen. (1994 opdateret i 2019). *Teoribog for køreundervisningen i Grønland*. Færdselsstyrelsen.
- "Leksikal". (2021, 01 28). *Den Danske Ordbog (DDO)*. From Det Danske Litteratur- og sprogsselskab: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=leksikal>
- "Adækvat". (2021, 01 28). *Oqaasileriffik Grønlands Sprogsekretariat*. From Oqaasileriffik.gl: <https://oqaasileriffik.gl/ordbog/?lex=47849>
- "lingvistik". (2021, 01 28). *Oqaasileriffik Grønlands Sprogsekretariat*. From Oqaasileriffik.gl: <https://oqaasileriffik.gl/ordbog/?lex=87172>
- "Semantik". (2021, 01 28). *Oqaasileriffik Grønlands Sprogsekretariat*. From Oqaasileriffik.gl: <https://oqaasileriffik.gl/ordbog/?lex=103704>
- "Ækivalere". (2021, 01 28). *Daka*. From Ilinniusiorfik.gl: <http://www.ilinniusiorfik.gl/oqaatsit/daka?f=lo&l=1&p=18050>
- del, ". (. (2020, 01 29). *Samling 2016-17 Alm.del spørgesmaal*. From Folketinget: <https://www.ft.dk/samling/20161/almindel/gru/spm/49/svar/1420297/index.htm>

Bilag

<https://da.surveymonkey.com/results/SM-HG2SYNG57/>